

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2024-849692611

DOS-2023-0006836

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	9 april 2024	n.v.t.

Onderwerp

GS-brief aan Provinciale Staten over het ecologisch en landschappelijk onderzoek naar kleine windturbines tot 30 meter ("boerenerfmolens")

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over het ecologisch en landschappelijk onderzoek naar kleine windturbines tot 30 meter ("boerenerfmolens")
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting van de GS-brief

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS brief aan PS - Opvolging ecologisch en landschappelijk onderzoek kleine windturbines tot 30 meter/boerenerfmolens- DOS-2023-0006836

1 Toelichting voor het College

Momenteel staat de provincie kleine windturbines met een as-hoogte van 15 meter overal toe. As-hoogtes boven de 15 meter zijn alleen toegestaan in bestaand stads- en dorpsgezicht, tot 45 meter as-hoogte. Windturbines met as-hoogtes boven de 45 meter zijn alleen toegestaan in gebieden die door de provincie zijn aangewezen in de omgevingsverordening (artikel 7.75, vroeger kaart 16). In het coalitieakkoord is de wens uitgesproken om windturbines met een as-hoogte tot 30 meter overal toe te staan.

Om de gevolgen van deze verruiming van het beleid voor kleine windturbines te onderzoeken zijn twee onderzoeken uitgevoerd, waarvan het onderzoek naar de landschappelijke impact al eerder is gedeeld met de Staten. Het ecologische onderzoek wordt nu ook gedeeld met de Staten. Hieruit blijkt dat het overal toestaan van grotere kleine windturbines kan leiden tot nadelige, ecologische effecten en een toenemend aantal aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen. De lokale en regionale effecten zijn op dit moment lastig in te schatten en om die reden is het op dit moment niet verantwoord om een beleidswijziging door te voeren. Daarom wordt een eventuele wijziging van het beleid verder onderzocht in een OER (Omgeving Effect Rapport) zodat de effecten aan de hand van drie alternatieve scenario's in beeld kunnen worden gebracht. Op basis daarvan kan worden besloten of een wijziging kan worden opgenomen in de Omgevingsverordening 2025 en onder welke voorwaarden dit dan dient te gebeuren, bijvoorbeeld met het opnemen van nieuwe beleidsregels.

Verdienmodel

Er is in Nederland de afgelopen periode enig onderzoek in omloop gekomen in hoeverre de hogere kleine windturbines kunnen bijdragen aan de verduurzaming en het verdienmodel van agrarische bedrijven. Een hogere turbine kan hierbij helpen, maar de terugverdientijd is relatief lang en extra (onderzoeks)kosten kunnen het verdienmodel doen kantelen. De geschatte aanschafkosten van een kleine windturbine liggen tussen de € 80.000 en 140.000, met een terugverdientijd van tussen de 14 en 25 jaar. De terugverdientijd is sterk afhankelijk van het type turbine, de afmetingen, het energieverbruik en de elektriciteitsprijs. Dit maakt dat kleine windturbines een krappe businesscase hebben, die alleen rendabel is wanneer de energieopwekking volledig voor eigen gebruik is en wanneer er sprake is van een gunstig lokaal windprofiel. Ook is vaak een combinatie van zon en wind nodig in de energieopwekking.

Om een te hoog aantal aanvaringslachtoffers onder (beschermde) vogel- en vleermuissoorten uit te sluiten, dient de initiatiefnemer altijd een eerste ecologisch onderzoek uit te voeren. Wanneer dit onderzoek uitwijst dat soorten-specifiek onderzoek noodzakelijk is, lopen de kosten voor onderzoek al snel op, bijvoorbeeld voor monitoring over langere tijd. Dit zal voor hogere windturbines al snel het geval zijn. Dit betekent dat het verdienmodel van hogere windturbines onzeker is.

Netcongestie

Een punt van aandacht is dat de grotere kleine windturbines, als veelvuldig toegepast, kunnen zorgen voor netcongestie aan de opwekkant. Het ligt daarom in de lijn der verwachting dat grotere kleine windturbines alleen toegestaan kunnen worden voor eigen gebruik. Tijdens het proces van het OER zal hier meer over bekend worden.

Vervolg

Op basis van de resultaten van de OER volgt een voorstel tot beleidswijziging dat past binnen de verplichtingen vanuit de wet Natuurbescherming. Tevens wordt tijdens dit traject nagegaan of het voorstel de landschappelijke vereisten voldoende waarborgt, en in hoeverre de huidige beleidsregels voor kleinere windturbines nog goed aansluiten op de nieuwe Omgevingswet. Tijdens dit traject van beleidsontwikkeling wil de provincie gemeenten die een verruiming voorstaan en de omgevingsdienst nadrukkelijk betrekken.

Financieel en fiscaal kader:

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De provincie is bevoegd gezag voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming. Uit de wet volgen verplichtingen om beschermde diersoorten (vleermuizen en bepaalde vogels) in stand te houden. In de provinciale omgevingsverordening is geregeld dat gemeenten turbines met een as-hoogte tot 15 meter mogen toestaan in het landelijk gebied (buiten BSD) middels het omgevingsplan.

Voorafgaande besluitvorming

De resultaten van het landschappelijke onderzoek zijn eerder gedeeld met de Staten middels een GS-brief op 27 juni 2023.

2 Proces

Na akkoord van GS verzenden wij de GS-brief aan PS. De komende maanden loopt een eventuele verhoging van de as-hoogte voor kleine windturbines mee in de OER voor de herziening van de Omgevingsverordening 2025.

3 Participatie en rolname

De provincie is bevoegd gezag om kleine windturbines wel of niet toe te staan vanuit haar taak vanuit de Wet natuurbescherming.

4 Communicatiestrategie

Niet van toepassing.